

LEITOURGIA TØNSBERG 6-9 november 2018

Av Kyrre Kolvik, sokneprest i Bodø domkirke

LEITOURGIA Nordisk liturgisk nettverk arrangerer sin årskonferanse i november hvert år, dette året i Tønsberg. Sokneprest i Tønsberg domkirke, Jan Terje Christoffersen, sammen med gode hjelpere, utgjorde lokalkomitéen for arrangementet.

Leitourgia ble dannet i 2005 etter inspirasjon fra amerikansk liturgisk fagmiljø. Gjennom årene har dyktige fagteologer og akademikere fra ulike land og kirkesamfunn holdt foredrag og ledet drøftinger om kirkelige emner av mange slag. *Leitourgia* har i alle år hatt seminargrupper som viktig verktøy, der deltakerne får arbeide mer grundig ut fra interesser og bakgrunn. Det har vært viktig for *Leitourgia* å ikke bare rette seg mot teologer og prester, men også mot kirkemusikere og andre faggrupper, samt øvrige kirkeengasjerte mennesker. Seminargruppene har vekslet noe, men stort sett hatt følgende titler:

- Liturgisk teologi
- Rite og liturgi
- Livets riter
- Diakoni og liturgi
- Språket i gudstjenesten
- Musikken
- Kunsten-Rommet-Tingen
- Kropp og bevegelse

De fleste teologer har gjerne valgt gruppen «Liturgisk teologi». I år drøftet vi Jakob Wolfs bok «*Gudstjenesten – fænomenologisk set*». Her tolker den danske teologen Jakob Wolf gudstjenesten ut fra et fenomenologisk perspektiv: Hva skjer med oss i gudstjenesten, hvordan kan det legges til rette for opplevelsen av det hellige (det «numinøse»), hvordan kan atmosfæren og den Hellige Ånd spille sammen innenfor liturgien? Hvilke faktorer spiller inn teologisk, litterært, kommunikasjonsmessig, «håndverksmessig»? Wolf peker på hvordan det store får plass i det lille, troens gaver materialiserer seg i sakramentene, lovsangen i poesien og musikken. Og vi setter av denne formiddagsstunda hver søndag til gudsdyrkelse, for å hente inspirasjon til kristent liv i hverdagen. Med et sideblikk til Løgstrups menneskesyn, spør Wolf etter hvordan følelsene, og ikke bare intellektet, styrer våre muligheter til å preges av det hellige. Vi lever i tvetydighetens rom, midt i skaperverket, som stadig er både vakkert og grusomt. På samme måte er det guddommelige både skremmende og fascinerende (Josuttis). Gudstjenesten skal åpne for en kosmisk atmosfære, som et vindu, eller en kanal, inn mot det guddommelige. Gjennom dette legger vi til rette for at følelseslivet vårt formes i tråd med «åndens frukter», som Paulus er opptatt av (Gal 5,22). Vi står i en luthersk tradisjon, som gjerne har vektlagt det intellektuelle mer enn det emosjonelle i gudsdyrkelsen. Wolf bruker grep fra fenomenologien til å sette lys på de følelsesmessige prosessene vi åpner for i gudstjenestene.

Årets program tok oss inn i fine gudstjenester i Tønsberg domkirke, til dels med lokal musikk av høy kvalitet. Vi fikk være med på kirkespill og kunstforedrag, utflukt til Olsen Nauen Klokkestøperi, der Porsgrunn kirkes nye klokke ble støpt denne dagen, med påfølgende foredrag om kampanologi.

I år var tema for konferansen «Liturgisk pilegrimsreise: rotfestet og i bevegelse». Professor Ida Marie Høeg tok for seg «*Identitetsproblematikken i interreligiøse begravelser*», med Utøya-massakren som utgangspunkt, og førsteamanuensis Anne Hege Grung foreleste over «*Interritualitet: Den praktiske vendingen i interreligiøse studier*». Postdoc Joar Haga foreleste om «*Tro og identitet: Det moderne menneskes lex credendi – lex orandi*» og professor Jan-Olav Henriksen over «*Kirke og liturgi i et multikulturelt samfunn*». Til sammen ble dette en samling forelesninger på høyt akademisk nivå, midt inn i vår egen tid. Med Utøya som bakteppe, og med erfaringene av religionsmøtene under begravelsene som fulgte, er det relevant å spørre hvilke teologiske utfordringer vi kan møte som prester i det flerreligiøse samfunnet vi i dag har de fleste steder i Norge.

Leitourgia passer for alle som jobber med kirke og gudstjeneste, og i særlig grad for prester som vil reflektere over teologien, slik den kommer til uttrykk i liturgiene våre. Slik får konferansen et praksisnært perspektiv, og det vi tar med oss fra konferansen blir til inspirasjon for prestearbeidet i menigheten. Utvekslingen med kolleger fra de andre nordiske landene, og kjennskapet til de nordiske kirkenes vilkår og utvikling, gir inspirasjon til å reflektere over vår egen kirkesituasjon.

Neste års konferanse vil bli holdt i Malmø 5.-8.november 2019. Informasjon om dette vil bli lagt ut på Leitourgias hjemmesider: www.leitourgia.org.